

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119248844
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:6119248844.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Ivany Štiffovej a JUDr. Romana Majerského, v sporovej veci žalobcu: PRIVATdebt s.r.o., Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 45 322 571, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Halkom, Cyrila a Metoda 105/2, Rožňava, proti žalovanému: N. R., Y.. XX.X.XXXX, B. XXB, E., o zaplatenie 70,70 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 19Csp/47/2019-45, zo dňa 3.12.2019, č.k. 19Csp/47/2019-55, zo dňa 20.2.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zametajúcej časti mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 26,40 eura.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 70,70 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 70,70 eura od 20.4.2018 do zaplatenia; rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením. Dopíňacím rozsudkom č.k. 19Csp/47/2019-55, zo dňa 20.2.2020, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 70,70 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 70,70 eura od 20.4.2018 do zaplatenia a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Vo vzťahu k žalovanému bola počas prepravy MHD v E. dňa 20.3.2018, ktorú prevádzkuje Dopravný podnik Bratislava, a.s., vykonaná kontrola cestovného dokladu. Keďže žalovaný cestoval mestskou hromadnou dopravou v E. bez cestovného lístka bolo vyhotovené Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok vs. 1801235 a žalovaný bol zaviazaný na úhradu základného cestovného vo výške 0,70 eura a prirážky; dočasne bola prirážka určená vo výške zníženej sadzby 50 eur, ktorá by sa uplatnila len v prípade jej platby cestujúcim priamo na mieste kontroly.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k právnomu posúdeniu veci uviedol, že nastúpením žalovaného do dopravného prostriedku žalobcu došlo medzi účastníkmi k vzniku zmluvy o preprave; povinnosťou žalovaného bolo za prepravu zaplatiť určené cestovné. Žalovaný si svoju povinnosť nespĺnil, nevyužil ani v jednom prípade možnosť uhradiť prirážku na mieste kontroly a ani v dodatočnej lehote 5 pracovných dní odo dňa cestovania bez cestovného lístka (tak ako to predpokladá Čl. A.14 Kontrola cestovných dokladov Prepravného poriadku v spojení s Prílohou č. 1, Cenník č. 9 - Sadzby sankčných úhrad Prepravného poriadku), stratil v oboch prípadoch výhodu možnosti úhrady zníženej sadzby prirážky (50 eur). Skonštatoval, že uplynutím uvedenej lehoty (5 pracovných dní) sa na cestujúceho vzťahuje povinnosť uhradiť základnú sadzbu za

cestovanie bez platného cestovného lístka (prirážka), ktorá je 70 eur. Na uvedenom základe, za použitia § 760, § 772 veta prvá Občianskeho zákonníka, § 1, § 2 ods. 1, § 8 ods. 1, ods. 2, ods. 5, ods. 6 zákona č. 514/2009 Z.z., § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z.z. a § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie nárok žalobcu považoval za dôvodný a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 70,70 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 70,70 eura od 20.4.2018 do zaplatenia.

3. Ohľadom ďalšieho žalobcom uplatneného nároku, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 26,40 eura za zaslanie predžalobnej výzvy, súd prvej inštancie v dopĺňacom rozsudku rozvinul úvahu, že náklady na právne (alebo iné externé) služby spojené s predsúdnyim vymáhaním pohľadávok, najmä v súvislosti s vypracovaním a zaslaním predžalobnej výzvy, nemožno považovať za trovy súdneho konania; mal za to, že tomu bráni § 251 C.s.p., ktorý za trovy konania považuje všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Zastával názor, že predžalobnú výzvu ako náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky je možné požadovať len v obchodnoprávnom vzťahu ako paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a preto v tejto zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p..

4. Proti zamietajúcej časti rozsudku podal žalobca odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka, že si trovy právneho zastúpenia za zaslanie predžalobnej výzvy uplatnil v rámci žaloby ako príslušenstvo pohľadávky - náklad spojený s jej uplatnením (vo formulári návrhu na vydanie platobného rozkazu uviedol túto sumu v časti D - Uplatňovaný peňažný nárok a nie v časti E - Trovy konania). Ak teda súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (ods. 8) prezentoval, že ich nemožno považovať za trovy konania, keďže vznikli pred začatím konania, žalobca sa s týmto právnym názorom v celom rozsahu stotožňuje, avšak pre vydanie dopĺňacieho rozsudku je to absolútne nepodstatné; pripomenul znenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a mal za nepochybné, že predžalobná výzva je mimosúdnyim uplatnením pohľadávky žalobcu voči žalovanému a ak je takáto výzva uskutočnená advokátom, je s ňou spojený náklad v podobe trov právneho zastúpenia. Zdôraznil, že náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka sú všetky odôvodnené výdavky, ktoré priamo súvisia s jej uplatnením (okrem trov za predžalobnú výzvu môže ísť napríklad o náklady na vyhotovenie znaleckého posudku pred začatím súdneho konania), čomu korešponduje aj judikatúra najvyšších súdnych autorít. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 9.6.2010, sp. zn. 3 M Obdo 2/2010. Pre úplnosť ešte uviedol, že zaradenie predžalobnej výzvy medzi úkony právnej služby až vyhláškou č. 159/2019 Z.z. súčinnosťou od 15.6.2019 neznamená, že trovy právneho zastúpenia za predžalobné výzvy uskutočnené pred týmto dátumom nemožno priznať. Okrem toho, že to vyplýva z rozhodnutí súdov vydaných pred týmto dátumom, aj podľa dôvodovej správy išlo len o úpravu ustanovenia § 13a ods. 1 písm. c), keďže predžalobná výzva je nepochybne písomné podanie protistrane týkajúce sa veci samej a úmyslom zákonodarcu pri prijímaní tejto novely bolo pravdepodobne len ukončiť interpretačné rozdiely ohľadom akceptovania predžalobnej výzvy ako úkonu právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky.

5. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 378, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario, keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti je potrebné zmeniť, nakoľko nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.6.2020 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

6. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie); o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil,

príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach sporových strán).

7. Právny základ uplatneného nároku na zaplatenie 26,40 eura je zakotvený v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, príslušenstvom pohľadávky sú aj náklady spojené s jej uplatnením. Pre správne posúdenie žalovaného nároku v predmetnom spore odvolací súd odkazuje v plnej miere na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít; v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 9.6.2010, sp. zn. 3M Obdo 2/2010, zverejneného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 7/2010 pod č. 6 je judikované, že príslušenstvom pohľadávky sú aj vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú najmä trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu, pričom sa jedná najmä o náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky. Tieto náklady sa musia týkať splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania.

7.1. Keďže sa jedná sa o rozhodnutie zásadného významu uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR, vyššie uvedené uznesenie predstavuje ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu, od ktorej (okrem celkom výnimočných prípadov) nie je v obdobných veciach možný odklon.

8. V nadväznosti na uvedené možno dospieť k právnomu záveru, že v danom prípade vzniklo žalobcovi právo na úhradu účelne vynaložených nákladov spojených s uplatnením (vymáhaním) pohľadávky v podobe trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby pred podaním návrhu - písomné podanie protistrane týkajúce sa veci samej, ktorým je predsporová výzva vo výške odmeny podľa § 13a ods. 1, písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov - 16,60 eura + 1x režijný paušál 9,80 eura, t.j. spolu 26,40 eura. Z obsahu spisu odôvodnené náklady spojené s uplatnením pohľadávky proti žalovanému jednoznačne vyplývajú (č.l. 7, č.l. 8) a zaplatením tejto odmeny advokátovi zo strany žalobcu vznikli žalobcovi skutočné náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

9. Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností odvolací súd s ohľadom na svoju právnu argumentáciu neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré viedli súd prvej inštancie v tejto časti k zamietnutiu žaloby a rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, podľa § 388 C.s.p. zmenil a žalobe v časti zaplatenia 26,40 eura vyhovel.

10. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde, nakoľko vyhovením žaloby v celom rozsahu mal žalobca vo vzťahu k predmetu sporu (žalobou uplatnený petít) plný úspech.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).